

Kishíró TORDASI

1996. december

ÖNKORMÁNYZATI LAP

VI. évfolyam 6. szám

*Kellemes karácsonyi ünnepeket
és békés, boldog új évet
kívánunk!*

*Tordas Község Önkormányzatának
Képviselő-testülete*

Ady Endre

Karácsony

Harang csendül,
Ének zendül,
Messze zsong a hálaének,
Az én kedves kis falumban
Karácsonykor
Magába száll minden lélek.

Minden ember
Szeretettel
Borul földre imádkozni.

Az én kedves kisfalumba
A Messiás
Boldogságot szokott hozni.

A templomba
Hosszú sorba
Indulnak el ifjek, vének,
Az én kedves kis falumban
Hálát adnak
A magasság Istenének.

Mintha itt lenn
A nagy Isten
Szent kegyelme sügna, szállna,
Az én kedves kis falumban
Minden szívben
Csak szeretet lakik máma.

Bántja lelkem a nagy város
Durva zaja.

De jó volna ünnepelni
Odahaza.
De jó volna tiszta szívből
– Úgy mint régen
Fohászkodni.
De jó volna megnyugodni.

De jó volna mindent, mindent
Elfeledni,
De jó volna játszadozó
Gyermek lenni.
Igaz hittel, gyermekszívvel
A világgal
Kibékülni.
Szeretettel üdvözlülni.

Ha ez a szép rege
Igaz hitté válna.
Oh, de nagy boldogság
Szállna a világra.
És a gyarló ember
Ember lenne újra.
Talizmánja lenne
A szomorú útra.
Golgota nem volna
Ez a földi élet.
Egy erő hatná át
A nagy mindenséget.
Nem volna más vallás,
Nem volna csak ennyi:
Imádni az Istent
És egymást szeretni...
Karácsonyi rege
Ha valóra válna,
Igazi boldogság
Szállna a világra...

Békesség a jóakaratú embereknek!

Várjuk a karácsonyi csodát: évről-
évre várjuk, de a múltó ünnepi pillana-
tok után mégis hiányérzetünk marad.

Pedig a csoda kétezer éve
megtörtént, és mindörökké maradandó.
Közénk született Isten Fia, hogy
járható hidat építsen számunka Isten-
hez.

Ha az emberek – az egyének és a
társadalmak – megadják Istennek a di-
csőséget, békesség szállhat a
szívünkbe, és már itt megsejthetjük a
megígért örök boldogságot.

Szeretettel hívom a község minden
lakóját a hagyományos karácsonyesti-
éjféli szertartásra a katolikus temp-
lomba. Énekeljük szívvel együtt ismert
karácsonyi énekeinket – kérjük Istent,
hogy az élet nehézségei között is
rátaláljunk – Órá, aki az út, az igazság
és az élet.

Január végén a keresztény
testvéregyházak – a már kialakult
gyakorlat szerint – szeretettel keresik
egymás társaságát, hogy együtt dicsér-
jék Urunkat, és megérezzék összetar-
tozásunkat. Remélem, lelki társaim-
mal együtt Tordason is megtaláljuk en-
nek módját.

Teszár Tibor
diakónus

KARÁCSONYI NÉPSZOKÁSOK TORDASON

Karácsony a szeretet ünnepe. Az emberek meglepetéseket készítenek és vendégül látják egymást.

A készülődésben, az ünnep előkészítésében a várakozásban különböző szokások alakultak ki. A kezembe került dr. Wünscher Frigyes Tordas c. könyve és Gelencsér József – Lukács László: Szép napunk támadt, a népszokások Fejér megyében című könyve. Ezekben találtam régi karácsonnyal kapcsolatos helyi szokásokat. Ebből gyűjtöttem össze egy csokrot.

A téli napforduló az ókori népeknél a Nap istenének volt a születésnapja. Liberius pápa 354 körül rendelettel a hivatalos egyháziév ünnepei közé, az Úr születésének ünnepét (Nativitas Domini) tette. Jézus születésnapjául a napisten, Mithras, a legyőzhetetlen Nap születésének napját, a téli napfordulót, december 25-ét jelölték ki.

Európa népeinél a karácsonyi népszokásokban napjainkig fennmaradtak az ókori pogány és a középkori kereszténység elemei. A magyar nyelvben a karácsony szláv eredetű szó. A karácsonyfa alig 200 éves múltra tekint vissza. Kialakulása a németországi Rajna folyó felső szakaszának vidéke.

Magyarországon az első karácsonyfát az erős német és osztrák rokoni kapcsolatokkal rendelkező arisztokrata családokban állítottak. Az Élet és Literatúra című folyóirat 1842-ben megjelent cikke szerint a karácsonyfa-állítás divatját Brunsvik Teréz martonvásári grófnő hozta 1824-ben Bécsből Budapestre.

Karácsony előtt december 13-hoz, Luca napjához, mely a Gergely-féle naptárreform (1582) előtt az év legrövidebb nappala, leg hosszabb éjszakája volt számos népszokás és hiedelem fűződik.

Tordason a nők Luca napján nem varrtak, hanem inkább fejtek: ing nyakát vagy kényőjét, mert ezzel „kifejtették a tyúk fenekét”. Mindenki szaladt a szomszédba tojást vagy szalmát kölcsönkérni, hogy szerencséje legyen. Lucakor semmit sem szabad kiadni, mert elviszik a szerencsét. Házasodni sem szabad, mert nem lesz szerencse a házasság. Vacsorára kemencében melegített mákos gubát ettek.

Napfelkelte előtt a gazdaasszony a tyúkokat piszkafával megpiszkálta az ölben, hogy jól tojjanak. A kotlós alá szánt tojást kalapba tették, hogy fias legyen. Ugyancsak a tyúkok tojáshozamának növelését remélték a Luca napján virágcserepbe ültetett és kizöldült búzának tyúkokkal való lelegeltetésével vízkeresztkor.

A férfiak sem voltak restek, mint ahogy az 1951-ben 71 esztendő Bradák János mondta: „Lucaszéket mi is csináltunk. Herelevélen áztatott kukoricahéjből, négy lábú kissekéket. Ezt elvitük az éjfél misére, az oltár elé tettük s aki erre ráült, az látta a boszorkányokat. A széket Luca napján kezdjük csinálni és karácsonyra fejezzük be. Tizenkét napig tart, minden nap dolgozunk rajta valamit, különösen este. Én nem ültem benne, csak segítettem lucaszéket csinálni. Aki benne ült, elmondta mit látott, aztán még a maga befejezése előtt kellett menekülnie, és elszórt valamit maga mögött, nem elkesztem, hogy mákot vagy kölest. Ezt a boszorkányoknak fel kellett előbb szedni, s akkor elmenekülhetett az ember.”

Varázsló eljárások az állatok egészségének megőrzésére irányult. „Karácsony böjtjén a padlásra felmegyünk, egy szakajtóban mindenféle keveréket csinálunk, s abból kapnak a szárnyasok egészen újévig, ez dögötől óvja őket.”

Ádám-Éva napjának köszöntését Klusik István (szül. 1902.) így idézte fel: „Karácsony estéjén a gyerekek és a legények elmentek énekelni, kinn az ablak alatt énekeltek. Beszöltak: Meghallják az Isten igéit? Meg! Akkor elkezdték énekelni a karácsonyi énekeket:

*Krisztus urunknak áldott születésén
Vigadjunk testben lett megjelenésén.
Mint az angyalok Betlehem mezején
Zengjük ünnepén.
Jó keresztények vigadjunk,
Az Istennek hálát adjunk,
Aki megszánván bűnünket,
Elküldte üdvöztőnket.*

Mikor vége volt az éneklésnek, akkor kiszólt a gazda: Hányan vagytok? Kivitték nekik egy kőteny diót, az ember pedig egy üveg bort, aztán megkínálta őket. Mindenkinél volt egy tarisznya, és abba tették a diót, mandulát. Egy-egy marékkal kaptak.”

Ugyancsak Tordason Németh Mihály prímás magyar bandájával a község intelligenciáját járta végig. Egyházi éneket muzsikáltak. A tanító mindig megkérdezte, hogy mennyi pénzt adott nekik a pap, annál kevesebbet ő sem akart adni.

Az 1951-ben 76 éves Milihozky Sándor szerint: „István- és János napot csak azokban a családokban tartanak, ahol névnap van. Ott aztán van köszöntő, borívás, játék és beszélgetés. Aszerint, hogy öregje vagy fiatalja gyűlik össze.”

Szilveszter és újév népszokásai hasonlóak egymáshoz, bőségvárás és szerencsekívánás, ahogy Galeotto Marzio Mátyás kiváló, bölcs tetteiről szóló, 1485-ben megjelent könyvében írja: „Új esztendő napján, Krisztus körülmetélésének ünnepén a magyarok ajándékot szoktak adni az új esztendő szerencsés előjeléül. A síposok a sípjukat, a szakácsok a fazekait vitték a király elé, aki megfelelő ajándékot dobott alattvalói elé. Mindenki ujjongott a tréfa, az öröm, a királyi ajándékok láttán.”

Tordason szilveszteri vacsorára mindig lencselevest főztek, hogy sok pénzük legyen.

*Adjon az Isten bort, búzát, barackot,
Kurtafarkú malacot,
Csutorába feneket,
Hadd ihassunk eleget!*

1996. december

Válogatta:

Toman Ilona

*„Csak törpe nép feledhet ős nagyságot,
Csal elfajult kor hős elődöket,
A lelkes eljár ősei sírlakához
S gyűjt régi fényből új szövőmeket.”*

(Garay J.)

Az évek múlásával, amikor majd történelem lesz az 1996-os millicentenáriumi év, a mi falunk emelt fővel, büszkén tekinthet vissza azokra az eseményekre, amelyekkel a honvisszafoglalás 1100. évfordulóját ünnepelhette. Nem a rendezvények száma a fontos elsősorban, hanem az, hogy a magyar szívű emberek magukénak érezzék ezt az ünnepet, hogy együtt voltak, hogy nem felejtik az ős nagyságot, és hisznek benne.

Szükség van erre a töretlen hitre. A történelem viharában – amely tépte, szaggatta ezt az árva népet – ez a hit volt a megtartó erő. Mindig voltak és hinnünk kell, hogy lesznek olyan emberek, akik fáradhatatlanul, pénz és taps nélkül dolgoznak a haza javára.

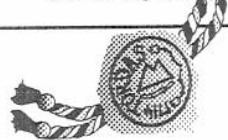
Felemelő érzés volt, amikor meglevenedni éreztük a turulmadarat, amikor gondolatban az őshazában jártunk, amikor lobogni láttuk a nemzeti zászlót, amikor együtt énekeltek a Himnuszt, a Szózatot. Ez a falu akkor igazi közösség volt. Ne engedjük, hogy a hétköznapi szürkesége, az összeférhetlenség a társadalmi bajok legyőzzenek bennünket. Győzzük le inkább mi az ártót, a rosszat, hogy szegénykezés nélkül állhassunk meg a jövő nemzedék előtt.

Az ünnepi év növelte a közösség, a falu összetartó erejét. Munkát, pénzt áldozott – és nem keveset –, hogy maradandó emléket állítson Árpád magyarjainak. Maradandó, amit a szem lát és magában hord a lélek.

A millicentenáriumi egyben kezdett is egy újabb évforduló előtt, hiszen három év múlva ünnepeljük az államalapítás 1000. évfordulóját. Tudjuk a dolgunkat. Adja Isten, hogy megérjük és gyűjtsünk a régi fényből új szövőmeket.

Dr. Hamza Lászlóné

Tordas'96
millicentenáriumi

Iskolai hírek

November 1-jén a halottak napja alkalmából tanítási szünet volt. November első napjaiban körzeti felsős helyesírási versenyen vettek részt diákjaink Kápolnásnyéken.

- Somfai András 5. osztály
- Derecskei Edina 6. osztály
- Áldott Ildikó 7. osztály
- Farkas Edina 8. osztály

Beneveztünk egy nemzetközi rajzversenyre, az alkotásokat Japánban állítják ki, a verseny eredményhirdetése 1997-ben lesz.

November 6-án az alsós tanulók az Állami Bábszínházban a Hamupipőke című előadást néték meg.

November 12-én az 1-4. osztály részére volt házi szavalóverseny.

Íme az eredmények:

1. osztály:	I. Szénási Adrien
	II. Farkas László
	III. Soós Bálint
2. osztály:	I. Soós Virág – Varga Dóra
	II. Németh Hanna
	III. Mocsonoki Gergely
3. osztály:	I. Farkas Tibor – Veing Zsuzsanna
	II. Király János
	III. Márkus Pál
4. osztály:	I. Apostagi Adorján
	II. Farkas Noémi
	III. Győri Renáta

November 14-én területi angol verseny volt Kápolnásnyéken. Iskolánkat képviselték:

7. osztály:	Áldott Ildikó
	Rákosi Petra
	Timár Örsi
	Ulrich Beáta
8. osztály:	Husztai Balázs
	Farkas Edina
	Nagy Krisztina

Husztai Balázs IV. helyezést ért el – Gratulálunk neki!

November 15-én volt az alsós levelezői országos matematika verseny, I. fordulójának a beérkezési határideje. Iskolánkból 27 versenyző van. 19-én területi matematika verseny volt Kápolnásnyéken.

Résztvevők voltak az

5. osztályból:	Somfai András
	Krajnyák Katalin
	Milichovszki Bence
6. osztályból:	Derecskei Edina
	Andorffy Ottó
	Varga Edit
	Márkus Péter

Derecskei Edina III. helyezést ért el – Gratulálunk!

20-án volt a fényképezés egyéni, testvér, igazolvány és osztályképek készültek.

Aznap volt a körzeti mesemondó verseny 3-4. osztály részére Kápolnásnyéken.

Mesemondóink: – Farkas Tibor és Veing Zsuzsanna 3. osztály

– Farkas Noémi és Csizmarik Adrien 4. osztály

Még mindig aznap volt a felsős házi szavalóverseny is.

A következő eredmények születtek:

5-6. osztály:	I. Rácz Mariann 5. osztály
	Kun Balázs 6. osztály
	II. Varga Edit 6. osztály
	Somfai András 5. osztály
	III. Varjas Andrea 6. osztály
	Kun Zoltán 5. osztály

7-8. osztály:

I.	Áldott Ildikó 7. osztály
II.	Timár Örsi 7. osztály
	Farkas Edina 8. osztály
III.	Kitzinger István 8. osztály
	Pál Sándor 8. osztály

21-én Alsós körzeti szavalóverseny volt Kápolnásnyéken. A házi verseny első két-két helyezettje indult osztályonként. A 3. osztályosok versenyében Farkas Tibor II. helyezést ért el – Gratulálunk!

22-én rendhagyó irodalomóra volt. Kisteleki Zoltán előadóművész GILICE SÍP címmel tartott műsort, melybe a tanulókat is bevonta.

27-én nagy érdeklődés mellett tartottuk meg a NYÍLT tanítási napot.

December sem fog szűkölködni versenyekben és rendezvényekben, ugyanakkor ez a hónap már az ünnepi előkészületek az ADVENT jegyében telik majd.

Iskolánk aulájában adventi koszorút helyeztünk el, mely Ress Mária kertész ajándéka. Köszönjük!

December 1-jén Székesfehérváron rendezik a Vörösmarty szavalóversenyt. Iskolánkat képviseli: Apostagi Adorján 4. osztály és Kun Balázs 6. osztályos tanulók.

Apostagi Adorján III. helyezést ért el.

December 4-én a 3-4. osztály részére lesz házi helyesírási verseny.

20-án a felső tagozat karácsonyi műsorával zárjuk a tanítást – tanulást. A téli szünet december 21-től január 5-ig tart. A szünet utáni első tanítási nap január 6-án lesz.

Kívánok minden családnak békés, boldog ünnepeket, a gyerekeknek sok ajándékot a fa alá, téli szünetre havazást, mindenkinek jó pihenést és az új esztendőre egészséget, gazdagságot és jókedvet!

Kalmár Ferencné
D.Ö.K. vezető

Az alapítványról

Iskolánk az idegen nyelv tanításának fejlesztése, a számítástechnikai oktatás fejlesztése és a diákutaztatás érdekében alapítványt kíván létrehozni. Ezért kerestem meg levelemmel a helyi vállalkozókat és a szülőket. Örömmel vettem tudomásul, hogy több szülő és néhány vállalkozó komoly anyagi felajánlást tett az alapítvány létrehozása érdekében.

Pillanatnyilag az ígért támogatások összege 200.000 forint. Ahhoz viszont, hogy a bíróság bejegyezze alapítványunkat, minimum 300.000 forint induló tőkére van szükség.

Amikor szívből megköszönöm az eddigi felajánlásokat, kérem, hogy aki még nem tette meg és anyagi helyzete megengedi, segítse az alapítvány életrehívását.

Áldozatunk, amit gyerekeik érdekében tesznek, hisszük, hogy megtérül.

Amikor a szükséges induló tőke összegyűlt, levélben tájékoztatom a támogatókat, és megkezdjük az érdemi munkát.

Gyermekeink nevében ismételtelen megköszönöm az eddigi felajánlásokat.

Dr. Hamza Lászlóné
igazgató

HÍREK, INFORMÁCIÓK, PROGRAMOK

A Vöröskereszt tordasi szervezete köszönetet mond mindazoknak, akik november 23-án megrendezett bála befizettek, vagy adományaikkal a bevételt növelték: RAFA BT., Feldhoffert kertészet, Ress Mária, Botta Zsolt, Györgyi ABC, Mészáros Géza, Illés Zsolt, Sport Büfé, Kerék Vendéglő, Gergő ABC.

Október 22-én és 24-én kellő gondossággal előkészítettük az augusztus 19-i és 20-i ünnepségeinkről készült videofelvétel levetítését a kábel-tv csatornáin. Örömmel tapasztalhattuk, hogy 22-én az emlékpark avatása, majd a délutáni program profi módon készített videofelvételen lejátsszra került. Két nap után már rendkívül unalmassá vált, majd amikor 24-én este nem az augusztus 20-i programról készült felvétel jelent meg, már bosszúságot okozott.

Pár nappal később kiderült, hogy a felvétel Martonvásáron elkeveredett, nincs is meg. Becsületére legyen mondván a kábeleseknek, a felelősöket elbocsátották és a felvételt újra vágták, így az rendelkezésre áll. Ha a kábel-tv vonalán a helyzet normalizálódik a felvételeket újra műsorra tűzzük. A felvételek addig is legbiztonságosabb helyen kerülnek tárolásra.

Befejeződött a falu központjában lévő park építése. A térvilágítás elkészítése (Papp Sándor villanyszerelő társadalmi munkája) és a növényzet kiültetése teszi teljessé a képet.

Vigyázzunk, óvjuk, a miénk!

22 év után végre sikerült megoldani az újfaluat elkerülő, a Köztársaság úti vizesárkot mentesítő vízelvezető árok kipucolását. A termelősövetkezet nagyjából anyagi vállalása tette ezt lehetővé, valamint Cifka János ismételt jó szervezése.

Bízunk abban, hogy ezzel – bár tavasszal még lesz kisebb munka e területen – a nagy esőzések vize, az iszap és szemétár elkerüli a falu ezen részét.

Lerendeződött végre a községi döggödör helyének kérdése. A régi gödör már betelt, azt megszüntettük. Tudni kell azonban azt, hogy a feladat bár az önkormányzaté, földterület nincs hozzá, ezért kérni, követelni kell. No ez ami nagyon nehezen megy manapság. A közösen megtalált hely az erdőmajori út mellett, az Öreghegy elhagyása után 100-200 m-re a falutól mintegy 1,5 km-re lett volna, az út mellett, jó megközelítési lehetőséggel.

E földterület magánszemélyek tulajdonában, de a termelősövetkezet használatában áll. A szövetkezet e földön nem engedte a létesítést, ezért a régi döggödör mellett, de a vele szembeni szántóföld sarkán közel a faluhoz és az Öreghegyhez, de a kellő védőtávolságokat betartva, kerül a döggödör kialakításra.

A kábel-tv ma már mindenki számára idegbajt okoz. A baj az, hogy nem csak mindenki számára, de a mi számunkra is.

Az önkormányzatok tehetetlenségének – és nem rossz értelemben vett tehetetlenségről van szó – újabb bizonyítéka, hogy a társaság az október 24-i testületi ülésre meghívásunk ellenére sem jött el, de még azt sem mondta „ne várjatok, nem megyünk!”.

Ennek egyik eredménye volt, hogy kilenc település polgármestere Tordason összeült megtárgyalni mit lehetne tenni a kábel-tv építő és üzemeltető társasággal. Két település Keszthely, Piliscesvő sikeresen kiszállt a rendszerből, de így is maradt hét, akik nem bírnak a kábel-tv-s csapattal. A konzultáció és tapasztalatcsere eredményeként közös lépésre szánták magukat, amelyről kellő előkészítés és eredményesség után beszámolunk.

Nem mentse, de Etyek és Martonvásár nálunk is rosszabb helyzetben van. Keressük a kapcsolatot a bt-vel, ahol személyi változások történtek az elmúlt hetekben.

Bízunk abban – ha halványan is – hogy a személyi változások jó hatással lesznek a hét település kábel-tv rendszerére.

Tordas község kiépítése közel húsz bekötés híján elkészült, alapvetően a 13 csatorna működőképes, néha a minőség is kifogástalan. Ez az ami biztosít arra, hogy a majdnem kész hálózat tud is jól, minden érdekelt által élvezhető színvonalon működni.

A téli szünet rendje: szünet előtti utolsó tanítási nap: december 20. péntek, szünet utáni első tanítási nap: 1997. január 6. hétfő.

ÁLLÁSKERESŐ KLUB SZÉKESFEHÉRVÁRON

Székesfehérváron 1992-ben alakult meg a Fejér Megyei Munkaügyi Központ Álláskereső Klubja. A rendszerváltás óta Fejér Megyében is több ezer elvezett munkahelyük. Az újbóli elhelyezkedés sok esetben nagy gondot jelent számunkra. Éppen ezért külföldi (Kanadai) tapasztalatok-módszerek alapján nagy szükség volt hazánkban is életre hívni az álláskereső klubokat.

Vince Imréné klubvezető kezdettől fogva részt vesz ebben a fontos munkában, Soós Sándorné klubvezető pedig 1994-ben kapcsolódott be a tevékenységbe. Az Álláskereső klub egy olyan hely, ahol a munkanélküliek szakszerű és rendszeres munkával megtanulják, hogyan juthatnak a lehető legrövidebb időn belül a nekik leginkább megfelelő álláshoz, miközben aktívan és egymást segítve keresnek munkahelyet maguknak.

A Munkaügyi Központ Székesfehérvári kirendeltségén (Piac tér 10.III. emelet) minden feltétel adott az Álláskereső Klub hatékony működéséhez. Vince Imréné hangsúlyozza, hogy a hat hónapja tartós munkanélkülieket lehet még eredményesen bevonni a klub sokrétű tevékenységébe. A kirendeltségek munkatársai javasolják a regisztrált munkanélkülieknek, hogy vegyenek részt a klub háromnapos álláskereső tréningjén, amelyen elsajátíthatják az álláskereső technikáját. Ennél sokkal intenzívebb a háromhetes tanfolyam, amely szintén visszaadja a résztvevők önbizalmát, és segít a három hónapon belüli elhelyezkedésben. Soós Sándorné hozzáfűzi, hogy a tanfolyam résztvevőinek 75-80 százaléka állást talál. Van olyan, aki már a tréning első hetében újra munkába áll. Az idei év első felében több tréninget szerveztek már eredményesen. Az egyik legutóbbi háromnapos álláskereső tanfolyam június 24-26 között volt, tizenhárom résztvevővel. A kiscsoportos foglalkozásokon lehetőség nyílt arra, hogy megtanulják a jó önéletrajz elkészítését, a munkáltatóval történő kapcsolatfelvétel módját, s hogy megfelelő tárgyalási készségre tegyenek szert. Három nap alatt jól összerázódott a közösség, minden bizonnyal sokan közülük a jövőben is tartják a kapcsolatot egymással. Az Álláskereső Klub munkatársai hétfőtől csütörtökig 8-16 óra között várják a munkanélkülieket, hogy segítséget nyújtsanak részükre, pénteken pedig 8-14 óráig adnak tanácsokat. Továbbra is szívesen fogadják tanfolyamaikon, tréningjeiken azokat a regisztrált munkanélkülieket, akik újra dolgozni szeretnének. A következő háromhetes álláskereső tréning szeptember elején indul.

Cs. J.

KEDVES TORDASIAK ÉS MARTONVÁSÁRIAK!

1996. november 1-jétől Dr. Becze Zsuzsa nyugdíjbavonulása miatt egy fogorvosi körzet fogja szolgálni ezt a szakellátást.

A Dr. Boér Judit mellett dolgozó Török Béláné is nyugállományba vonul. Így a fent jelzett időponttól Dr. Boér Judit mellett, az aszisztensi teendőket Rosta Sándorné látja el.

Tájékoztatjuk Önöket továbbá arról, hogy a rendelési idő az alábbiak szerint módosul:

hétfő:	7-13 óráig
kedd:	13-19 óráig
szerda:	7-13 óráig (iskola fogászat)
csütörtök:	13-19 óráig
péntek:	11-17 óráig

A érintett települések lakói nevében megköszönöm a két nyugdíjba vonuló dolgozó munkáját. Kérem Tordas és Martonvásár lakosságát, hogy az itt közzétett és megváltozott rendszer szerint vegyék igénybe a fogászati szolgáltatást.

Horváth Ottó
polgármester

MŰVELŐDÉSI HÁZ HÍREI

A decemberi hónap a számvetések időszaka. Összegezzük és elemezzük az eltelt esztendő eseményeit, történéseit, hogy az előttünk álló új esztendőben még jobban és hatékonyabban dolgozhassunk.

Az 1996-os év kiemelkedő dátum volt minden magyar településen, hiszen ez évben ünnepeltük honfoglalásunk 1100. évfordulóját. Az önkormányzat és azon belül a művelődési ház kiemelt feladatának tekintette e jeles évforduló méltó megünneplését.

Az év elején kiadott programfüzetet végignézve, a rendezvényeken való részvételi arányból megítélhető ezen események sikeressége, sikertelensége.

Február 23. „Közöttünk élő turulmadár” c. előadás az iskolában, Dúcz László előadásában Dr. Hamza Lászlóné szervezésében 70 fő.

Március 15. Ünnepség az iskola szervezésében 200 fő.

Április 7. „Locsoló bál” a sportkör szervezésében 120-150 fő.

Április 25. „Zenei nap” az iskola szervezésében 60-70 fő.

Április 30. Májusfa állítása, a Los Andinos együttes fellépése a művelődési ház szervezésében 40-50 fő.

Május 1. Majális a sportpályán a művelődési ház és a sportkör szervezésében 80-100 fő.

Május 12. Sajnovics nap, az iskola és a sportkör szervezésében 120-150 fő.

Május 24. „Kik vagyunk, honnan jöttünk” c. Dr. Bakay Kornél előadása az iskolában Dr. Hamza Lászlóné szervezésében 94 fő.

Május 25. Gyermeknap a művelődési ház szervezésében 70-80 fő.

Június 14-21. „Kézimunka kiállítás a múlt és jelen tükrében” közös kiállítás a martonvásári nyugdíjas klub és a tordasi nyugdíjas klub részvételével, a művelődési ház szervezésében. 50-60 fő.

Június 17-22. Kézművestábor 82 fő.

Június 22. Ópusztaszeri kirándulás a művelődési ház és az iskola szervezésében 43 fő, iskolások 82 fő.

Augusztus 16-23. „Sérült fiatalok országos képzőművészeti kiállítása” egyik állomása volt Tordas 60-70 fő.

Augusztus 19. de. Emlékpark avatása 180-200 fő du. sportrendezvények (kommandós és íjász bemutató) a sportkör és a művelődési ház szervezésében 200-300 fő.

Augusztus 20. VII. Szent István napi vidámságok, a tordasi vállalkozók és az önkormányzat hozzájárulásával a művelődési ház szervezésében 50 és 3000 fő egész napos szóródásban.

Szeptember 7. I. Tordasiak Baráti Köre találkozó 120 fő.

Fotó kiállítás a fotókat összerendezte: Toman József.

A találkozó sikeres megszervezésében nagy szerepet vállalt

a nyugdíjas klub tagsága, a vendégek szórakoztatásában pedig a Tordasi Asszonykórus.

Szeptember 21. Szüreti Bál az óvoda szervezésében 200 fő.

Szeptember 28. „Fábrica búcsú” az Öreghegyen – Orbán-szobor avatás Palotás János, az önkormányzat és a művelődési ház szervezésében 40-50 fő.

Október 5-7. „Tordasi Kistermelők és Kertészek terménybemutatója” a nyugdíjas klub segítségével a Fajtakísérleti Állomás értékes részvételével a művelődési ház szervezésében 150-200 fő.

Október 6. „Idősek Napja” a Vöröskereszt helyi szervezete és a művelődési ház szervezésében a Tordasi Asszonykórus közreműködésével 56 fő.

Október 23. Megemlékezés az 1956-os forradalom évfordulóján Dr. Hamza Lászlóné és a művelődési ház szervezésében 60-70 fő.

November 23. Erzsébet és Katalin bál a Vöröskereszt helyi szervezete rendezésében, 50-60 fő részvételével, de közel 100 fő támogatásával.

DECEMBERI PROGRAMOK:

December 6. Mikulás ünnepség rendhagyó módon

December 31. Szilveszteri bál a sportkör szervezésében Ezeken a programokon kívül a nyári szünetet kivéve a klubfoglalkozások heti rendszerességgel folytak.

A nyugdíjas klub hetente hétfőnként, a kismama klub hetente csütörtökönként, igaz a nyári szünidő óta elég akadozva.

Az ifjúsági klub hetente pénteken és szombaton egyre nagyobb érdeklődésnek örvend.

Kéthetente szombatonként játszóházat szervezünk, ahová továbbra is várjuk az érdeklődőket. Decemberi foglalkozások: 14-én és 28-án. Ezúton szeretném megköszönni mindazok segítségét, aki hozzájárultak programjaink megvalósulásához, sikeréhez:

Önkormányzat és a képviselő-testület tagjai

Sajnovics ált.isk. vezetője és tantestülete

Óvoda vezetője és dolgozói

Nyugdíjas klub vezetője és tagjai

Tordasi Asszonykórus vezetője és tagjai

A tordasi vállalkozók

A sportkör vezetői

Az ifjúsági klub tagjai

A „Satrafák” csapata

Toman József

és a falu lakosságának, hogy részvételükkel emelték a rendezvények sikerét.

Kívánok mindenkinek kellemes ünnepeket, eredményes, boldog új esztendőt és hasonló összefogást 1997-re is.

Bediné Németh Márta

ÉRDEKESSÉGEK

Emlékek Tordas múltjából III.

Országos híri esemény színhelye volt Tordas 1939. november 5-én. Borongós őszi nap volt, mint általában november táján, de ez nem zavarta a nagy eseményt, vagyis a szövetkezeti székház és előtte Almási Balogh Elemér szobrának felavatását. Esetleges félreértések elkerülése végett meg kell jegyezni, hogy a székház alatt értendők a kultúrterem és a hozzá tartozó helyiségek.

Ebben az időben már folyt a második világháború és az újságok hasábjait egyre nagyobb mértékben foglalták el a háború hírei. Ennek ellenére az országos sajtó is megemlékezett a Tordason történekről. Az akkori idők egyik és Tordason is ismert napilapja vagyis a Friss Újság részletes tudósítást és fényképet is közölt az eseményről. Az újság 1939. november 7-i száma amely a tudósítást tartalmazta a közvetkező háborús híreket is közölte:

„Tüzérségi harc a nyugati fronton. Az angol és francia hadiflotta együttműködése. Enyhült a finn-orosz viszály.” Ilyen események mellett a Tordason történekről szóló tudósítást egyértelműen bizonyítja az esemény jelentőségét.

A Friss Újságban megjelentek szerint a fejer megyei kis falu, Tordas nagy ünnepre virradt vasárnap. Az új szövetkezeti székház előtt a szövetkezeti mozgalom nagynevű vezére Almási Balogh Elemér szobra várta a leleplezést. Podhradszky János evangélikus esperes – írja a lap – rámutatott a kis falu gazdátársadalma 35 évi munkájának eredményeire, amelyeknek köszönhető, hogy a mintafaluban mutatják meg a szövetkezeti eszme nevelő erejét.

Amint a tudósításból kitűnik Dömötör László a Hangya elnöke méltatta Almási Balogh Elemér alapvető működését. Ezután lehullt a nemzeti színű lepel a szoborról, Kisfaludy Strobl Zsigmond jeles művéről. A kormány képviseletében

vitész Lukács Béla földművelésügyi államtitkár helyezte el az első koszorút a talapzatra és utána egész sora következett a koszorúknak. Wünscher Frigyes a Hangya vezérigazgatója ismertette a mintafalu és a faluban létesítendő szövetkezeti telep jelentőségét.

A Friss Újság a tudósításon kívül fényképet is közöl az eseményről. A kép Almási Balogh Elemér szobrát ábrázolja és a szobor mellett két egyenruhás levante: Sztyéhlik Gábor és Tomai Sándor. Ma már egyikük sincs az élők sorában. Sztyéhlik Gábor a frontról nem tért haza és nem látta meg többé szülőfaluját. Tomai Sándor ugyancsak megjárta a frontot, de ő szerencsésebb volt, mivel életét szülőfalujában fejezte be.

A Tordason történt eseményről megemlékezett a korszak népszerű hetilapja a Tolnai Világlapja is. A lap 1939. november 15-i számában megtalálható a Friss Újságban is közölt fénykép, amely Almási Balogh Elemér szobrát ábrázolja, a következő szöveggel:

„Bensőséges ünnepség keretében, nagy közönség jelenlétében leplezték le Almási Balogh Elemér a Hangya szövetkezet nagynevű vezéralakjának szobrát Tordas községben a szövetkezeti mintafaluban. A szobor-leleplezési ünnepségen a magyar agrár társadalom sok kiváló képviselője és a környékeliek teljes számban megjelentek.”

A tudósítás szövegéhez annyi megjegyzés fűzhető, hogy emlékezetem szerint a tordasi származású – főleg a Budapestén élő – emberek nagy számban jelen voltak az ünnepségen. Arról azonban nincs tudomásom, hogy nagyszámú környékbeli lakos is megjelent volna. Ennek az az oka, hogy abban az időben Tordas és a szomszéd községek között nem volt olyan a kapcsolat mint napjainkban.

Dr. Varga Emil

Egy dal, amely meghódította a világot

Szinte minden nyelven énekelt karácsonyi ének a „Stille nacht”

Karácsonyestkor kis fények gyúlnak a díszes karácsonyfákon. Itt is, ott is felhangzik a Stille Nacht ismert dallama, melyet a földön milliók énekelnek. Az osztrák Alpok ősi falvában, Oberndorfban 1818-ban hangzott fel először, s nagy karriert futott be. Generációk követték egymást és a Stille Nacht máig az advent, a karácsony szerves része lett. Szinte minden nyelven énekelik, de ritkán emlékeznek meg szerzőikről, az országról, ahol alkották.

A Salzbach folyó menti Oberndorf autóval félóránnyira van Salzburgtól, Mozart szülővárosától, a nyarankénti salzburgi zenei fesztiválok helyszínétől. Súlyos építésű, kétemeletes házai ékes oromzatukkal, festett külsejükkel régi hajótelepülésről tanúskodnak. Lakói a sötét halleni bányákból Bécsig és tovább szállították a folyón lefelé.

Tetőket és hegycsúcsokat most befedi a hó. A salzburgi táj és a szomszédos bajor vidék csillogó fehér áhítatban pompázik. Oberndorfból különös varázs sugárzik szét, mely az utóbbi

százhetven évben az egész világon elragadja az embereket. Salzbach-hajósok Szent Nikoláról elnevezett oberndorfi templomában csendült fel első ízben a Stille Nacht dal.

Egy kép a múltból: 1818-as esztendő szentestéje. Hóeséses téli éjszakán a Szent Nikola karácsonyi miséjére mennek a földműves, hajós polgárok. A régi orgona éppen a napokban mondta fel a szolgálatot. De a fiatal katolikus segédlelkész, Joseph Mohr és jó barátja, a szomszédos Arnsdorf kántortanítója, Franz Xaver Gruber segíteni tudtak a gondon. Gitárt hoztak és a világi hangszer akkordjaival kísérve hangzik fel először az ének: Stille Nacht, heilige Nacht. A hívek feszült figyelemmel hallgatják Mohr lelkész népi ihletésű versét s a szívhez szóló melódiát, amit Gruber e szent estére komponált hozzá. Karácsonyi miséjük szebbé tételére, szükségmegoldásként szereztek közösen ezt a dalt. Örültek, hogy tetszett a templomi hallgatónak. Azon az estén, az átszellemült pillanatban, a résztvevők egyikének sem lehetett forgalma arról a

népeket összekötő világméretű sikerről, amit ez az ének majd elnyer.

Joseph Mohr (1792-1848) Salzburgban született (az idén emlékeztek születésének 200. évfordulójára). Apja katona volt, muskétás, püspöki szolgálatban. Anyja költőnő. Gyermekkorától papi pályára szánták. 1815-ben szentelték pappá a Salzburgi Dómban. Először káplán papként vándoréletet kezdett. Lelkipásztori pályafutása, költői tehetsége Oberndorfba helyezését bontakozott ki. Ezen barátságos vidéken mutatkozott meg először tevékeny lényé.

Mohr bizalmas barátai közé tartozott a kántortanító, Franz Xaver Gruber (1787-1863), aki a szomszédos Arnsdorf községben tanított és kántorizált és Oberndorfban is ellátta az orgonista szolgálatot. Több misét és dalt komponált, de a világ máig legkedvesebb karácsonyi dalát ennek a jóbarátai kapcsolatnak is köszönhetjük.

Számos legenda szól a legszebb karácsonyi dal históriájáról. A szeretetreméltó szerzőpáros, Mohr és Gruber megajándékozták az egész világot egy maradandó dallal („Einfache Komposition...” az „egyszerű szerzeménnyel”, mellyel öröksépet alkottak.

A karácsony Jézus Krisztus születésének emlékünnepe. A karácsonyesti karácsonyfa-állítás hagyományos ajándékozási alkalom. Aki teheti a családjá körében tölti ezt a családi ünnepet. A fenyőfakkal és betlehemi jászokkal díszített katolikus templomokban december 24-e éjjelén hagyományosan éjfélt misét tartanak.

Az Alpok országa régi karácsonya, a Stille Nacht-dal, a megbékélés angyali üzenete ma is a szívekben visszhangzik. A mienkben is.

Dr. Domonkos János

Csendes éj

Csendes éj, szentséges éj!

Mindenek nyugta mély;

Nincs fenn más csak a szent szüle-pár

*Drága kisdedük álmainál,
Szent Fiú, aludjál,
Szent Fiú, aludjál!*

*Csendes éj, szentséges éj!
Angyalok hangja kél;
Halld a mennyi halleluját,
Szertezengi e drága szavát:
Krisztus megszabadít,
Krisztus megszabadít!*

*Csendes éj, szentséges éj!
Szív örülj, higgy, remélj!
Isten szent Fia hinti reád,
Ajka visszhangzó mosolyát!
Krisztus megszületett,
Krisztus megszületett!*

Stille Nacht, Heilige Nacht

Stille Nacht, Heilige Nacht!
Gottes Sohn, o wie lacht
Lieb' aus deinem holdseligen Mund,
Da uns schlingt die zuckende Stund'.
Christ, in deiner Geburt!

Stille Nacht, Heilige Nacht!
Was sich heu' alle Macht
väterlicher Liebe ergoß,
und als Bruder huldvoll umschloß
Jesus die Völker der Welt.

Stille Nacht, Heilige Nacht!
Lange schon uns heilscht,
Ab der Ewig, vom Glimme befreit,
In der Väter uralter Zeit
Alte Welt Schöpfung verheißt.

Stille Nacht, Heilige Nacht!
Hüten erst kundgemacht,
Durch der Engel Alleluja
Tönt es laut bei ferne und nah:
Jesus, der Retter, ist da!

Tudja Ön

– hogy miért van szükség adóigazolványra? Azért mert a személyi jövedelmadózásnál 1997. január 1-jétől a személyi szám nem használható, a születési adatokkal pedig a számítógép nem tud dolgozni. Az adóazonosító jel tehát a magánszemélyt azonosítja a különböző adókapcsolatokba. Fontos: az adóazonosító jel bevezetése a vállalkozások adószámát nem érinti, nem változtatja meg.

– hogy hogyan lehet adókértárhoz jutni? Az APEH nyilvántartásában szereplő magánszemélynek az adóhatóság már megküldte. Igényelni kell azoknak, akik:

- november közepéig nem kapták meg adókértáruk, annak ellenére, hogy már volt személyi jövedelmadó kapcsolata,
- aki 1996. január 1-jét követően szerzett, vagy szerezni fog adóköteles jövedelmet.

Az adókértá igénylése az adóhatóságnál beszerezhető nyomtatvány benyújtásával történik.

– Hogy mit kell tenni az adókértával? Be kell mutatnia munkáltatójának, hogy az azonosító jelet a bér- és jövedelem nyilvántartásba beépíthesse. Célszerű még ebben az évben, hogy az 1997. januári bérek kifizetésénél ne kelljen a 40%-os adókulcs szerinti adóelőleg levonással élni.

Be kell mutatnia kifizetőhelynek valahányszor az állampolgár nem folyamatos (pl. eseti megbízás, honorárium stb.) bevételhez, jövedelemhez jut.

Az 1997-es adóbevallásán az adóazonosító jelet kell feltüntetni!

Növényeink őszi, téli gondozása

Befejeződött a vegetációs időszak, több időnk jut a szobanövények ápolására. Ezért szeretnék most az aktuális teendőkről tájékoztatást adni.

Szerencsés esetben a régen átültetett növények már mind friss földbe kerültek. Már csak azokat ültessük át, ami sürgős földcserét igényel (szinte nincs földje, vagy pusztulni látszik).

Télen a rövid nappalok miatt szobanövényeink „pihenőt” tartanak. Ezt gondozásukkal elő kell segíteni. A tápoldatok adagolását be kell szüntetni, vagy minimálisra kell csökkenteni. Ez maximum havi egyszeri tápoldatozást jelent. A levéldísznövények számára mindig nitrogén többlettel rendelkező műtrágyát válasszunk. Ilyenek: Wuxal Super, Vitaflóra levéldísznövények számára, Valentin virágtáp.

A télen virágzó növényeknek kálium túlsúlyos műtrágyát adagoljunk. Ez lehet: Volldünger, Vitaflóra virágzást fokozó tápoldat, Humix Universal. Nyáron virágzókat ne tápoldatozzuk!

A locsolást is csökkentenünk kell. Általában elég heti egyszeri locsolás. Ha a szoba levegője nagyon meleg, száraz, inkább párasítsunk. Permetezzünk vizet a délelőtti órákban a növények levelére.

A száraz meleget különösen szeretik egyes kártevők. Elpusztulásuk körülményes, inkább előzzük meg elszaporodásukat!

A növényi légzés elősegítése érdekében a leveleket portalanítsuk folyamatosan. Segítségünkre lehet ebben a levélfény, amely a tiszta levélfelületre fújva port taszító hatást vált ki.

Amennyiben egy-egy növényt illetően pontos tartási kérdésünk van, szívesen adok szaktanácsot a Gazdaboltban.

Milichovszkyné Csenke Krisztina

HÁBORÚS NAPLÓMBÓL 16.

Egy visszavonuló visszaemlékezései

Aggódás és öröm közt járnak gondolataim. Örülök, hogy megmenekültem a pokoli szenvedésektől, vagy pusztulástól, – de az örömet elrontja a szakaszomra való visszaemlékezés. Gyakran gondolok a nehéz, de mégis szép, felejthetetlen együtt töltött napokra, hónapokra. A szakaszt a közös sors összekovácsolta, baráti összhang alakult ki. A fegyellemmel soha nem volt probléma s igen szép bajtársiasság kötötte össze.

Igen jó szívvel gondolok vissza Balázs Ferire, a hivatásos jutasi őrmesterre, a kiváló katonára, Kuna István tizedesre, Kiss „bácsi” a pesti ácsra, Veres István őrzetőre és valamennyiükre. Mi lett velük?

Ki és hogyan vésztele át a visszavonulást. Ki esett fogságba és ki alussza örök álmát idegen földben? Megannyi kérdés.

Egyetlen bajtársam jelentkezett csak – évek múlva – aki hadifogságból tért haza. Sajnos, – nem sokat tudhattam meg tőle a szakaszról, mivel elméje elborult, csak néhány zavaros szóval tudott tájékoztatni, Ilku Pál – fiatal Kárpát-aljai tanító – tényleges katonai szolgálatát töltő karpaszományos tizedes – fogságba esett. A SZU-ban átképezték, hazaküldték, s itthon honvédelmi majd oktatásügyi miniszteri funkciót töltött be. Anyanyelvi szinten beszélt az orosz nyelvet, mint egy pár Kárpát-aljai ruszin kiskatonám is. Valószínűleg valamennyien kedvező elbánásban részesültek fogságba esésük után. De semmit sem tudok a szakasz zömét kitevő BAZ megyei volt bajtársaimról.

Szinte lelkiismeret furdalást érzek, hogy a nagy bajban magukra hagytam őket, azzal, hogy édesapám halálára szabadságra hazautaztam.

A visszavonulásról Sipos Zoltán tartalékos hadnagy – a szomszédos zászlóaljhoz beosztott árkász szakasz parancsnokának – elbeszéléséből, ill. naplójából szereztem tudomást. Úgy érzem, visszaemlékezésemhez ez is hozzátartozik. Ő is a hadsereg D-i szárnyán harcolt a 21. gyalogezrednél. A nagy támadás január 12-én tőlünk északra következett be. Hírt kapták. Mivel a legdélibb részen harcoló olasz seregnél még az ősz folyamán áttörtek és ott is maradtak a szovjetek, – az északi betöréssel mintegy harapófogóba kerültek az olaszok is és a magyar déli szárny is.

Mivel most már nem szembeni, – Don felőli támadástól kellett tartani, hanem hátulról – amire a hadsereg nem volt felkészülve – a harapófogóba kerülő déli szárnyat vissza kellett vonni.

Január 14-én riadóztattak és 15-én vonultak hátrább Sagunybá. Perevlnajában rendezik a visszavonulóban összekeveredett alakulatokat. A hátulról támadó ellenséggel 18-án Goncsarovkánál az olaszokkal együtt kemény utcai harcok folynak. Hevenyészett reteszállásokat készítenek az ottani lakosság igénybevételével. A lakosság nem ellenséges, segítőkész.

Továbbiakban idézek Sipos Zoltán naplójából, visszaemlékezéseiből.

„Január 19. Nowo-Glisevka Stephanovka faluban harcokosi támadás. Völgyben volt. Ott vonult vissza a sok összetorlódott katonák, amikor két oldalon a dombvonulatokon szovjet harcokosi jelentek meg. Tűzeltek a vonulókra. Húsdarálóhoz hasonlított. Védekezés alig, az is szervezetlenül. Lőszer kevés, sebesültek, elesettek szanaszét. A fehér havon vér-vér, emberi roncsok, ruha-foszványok, lovak rohángásznak vagy végsőt rúgkapálnak. Irány: Repjewa.

Január 21. Nowo-Georgijevsky. Szakadatlan menet a nagy hóban és hidegben. Tapossuk a havat az előttünk lépegető nyomában. Leülni nem szabad, az halál. Van-e értelme? Amikor Kusztyán őrzető búcsúzott a súlyos sebesülésével, tudta, hogy menthetetlen – ahogy rátekintettem és fájdalmas, reménytelen tekintetével találkoztam, akkor suhan át rajtam az a gondolat, hogy megmenekülök, hogy tanítsak. Még sok diákot kell tanítanom, az a kötelességem, hogy tanítsak. (Civilben testnevelő tanár volt.) Így hangolódtam át a céltalanságból, látva a fagyott csoportokat, sebesülteket, vért, szédült, összedőlt értékeket.

Éjjelezés Valujkitól 160 km-re. Ez lenne a cél, ha nincs ellenséges kézen.

Január 22. Szakadatlan menet és harc, hol innen, hol onnan támadás, ezeket le kell küzdenünk, hogy tovább mehessünk.

A Tridentina hadosztály Warvarovkán súlyos harcba került. Reménytelennek látszik az áttörés.

A németek magas rangú parancsnoka terepjáró gk-járól irányítja a mintegy fél hadosztálynyi német visszavonulót. Fegyelmezetten vonultak, semmi kapkodás, sietség.

Éjtörnyővel dobtak le részükre 4 db „Hitler fuvolát” – ködvetőt, melyek tüzelőállását a németekkel együtt mi védtük. A ködvetők tüzelése után zavartalanul mentünk át az addig ellenséges kis városra. Úgy mondták, hogy légelvonó fegyver volt. Csodafegyver? – amiről suttogtak.

Január 24. Ismeretlen falu közelében éjjelezés a szabadban. Hókunyhókat készítettünk a nagy hideg ellen. Századparancsnokunk – Fülöp főhadnagy – magas lázzal egyik agyonterhelt szánunk bakján kuporgott pokrócokba csavarva, lelkiileg is összeroppan. Szabó Lajos is idegösszeroppanást kapott – összevissza ordított.

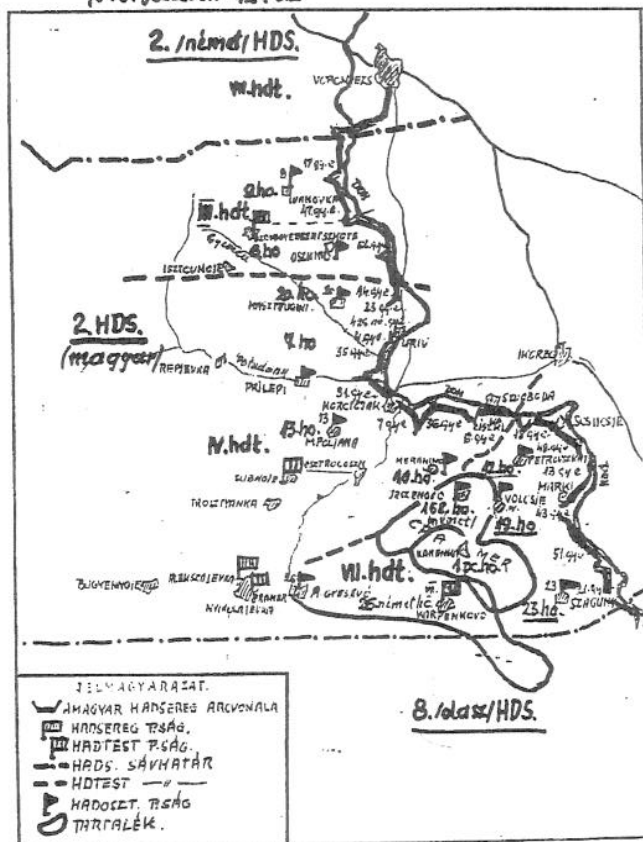
A visszavonulás első napjaiban még volt élelmünk, a szakasz együtt tartott, a szakasz környékén még szolgálatot is adtunk, éjjel őrséget.

Más alakulatoknál szétszóródtak, összekeveredtek, nagy volt a fejetlenség. Az én szakaszból pár katona lemaradt, – egy olyan faluban, ahonnan hadi munkára voltak lakosok kirendelve. Ezekkel rendkívül jó viszonyt alakítottunk ki, annyira, hogy még a starosta is meglátogatta a dolgozó embereket, akik főleg nők és fiatalok voltak.

A starosta az otthonról hozott élelemmel megvendégelte a szakaszt. Hát ebben a faluban maradtak le páran – a lakosok biztatására, hogy nem lesz semmi bajuk.

Szucsák Elemér

Helyzet a Donkanyarban.
1943. Január 12-én

KÖRNYEZETÜNK HÍREI

Szomorúan kell megállapítani, hogy újságunk e rovatát kevesen olvassák el, vagy az itt leírtakat figyelmen kívül hagyják. Tessék elhinni: nagyon fontos híreket közlünk itt, amely bizony szabálysértések forrása is lehet, ha azt nem tartják be.

Az elmúlt számban írtuk, hogy a járdák csapadékvíz elvezetéséről mindenki időben gondoskodjon. Semmi foganatja nem, volt, sőt többen a tetőről lefolyó csapadékvizet egyenesen rávezetik, a víz ott elterül, hideg időben ragyogó jégpálya alakul ki. Van olyan lakás ahonnan az udvartól szennyezett víz folyik a járdára szennyezve a közterületet. (A boroshordó kimosásából származó lé is szennyezett víz!)

További ismétlés: az utcára, erdős területre szemetet hordani, szennyvizet kiönteni, autót mosni TILOS!

Tájékoztatjuk vállalkozó kedvű társainkat, hogy vállalkozásaik hirdetésére ne buszváróinkat, a villanyoszlopokat használják. Hirdetni kulturáltan, az elhelyezett hirdetőtáblákon, és ingyenesen újságunkban lehet.

Unalomig ismételt kérés: ne tároljuk az autókat a közterületen, az utak szélén. Előttünk a tél és útjaink hókotrását az ott lévő autók akadályozzák. Kérjük segítsék munkánkat, tárolják az autót saját területükön.

Az elmúlt hetekben az őszi munkálatok idején előtört bennünket a különböző anyagok égetéséből származó füst. Égettük a gallyakat, faleveleket, növényi szárazakat, kukoricaszár. Mintha ez nem lett volna elég a környék településeinek a mezőgazdászok nem törődve a környezetvédelemmel kukorica táblák hektárjait gyújtották fel, égették a tarlót azért, hogy a növényi kártevők elpusztuljanak. Jó ha mindenki tudja, a tarlóégetés csak engedéllyel történhet, és az engedély kiadásának szigorú szabályai vannak. Ilyen engedélyt pedig a megyében sem adtak ki az elmúlt évben, tehát minden tarlóégetés valahol szabálytalan.

Fejér Megyei Önkormányzatok Víz- és Csatornamű Részvénytársaság

✉ 8000 Székesfehérvár, Királysor 3-15.
☎ (22) 315-490 Fax: (22) 315-598

A víz önnek is érték, ne hagyja elfolyni!

Télen a vízmérők és a használaton kívüli házi vízvezetékek elfagyhatnak. Az ilyenkor elfolyó víz díját – a jogszabályok szerint – Önnek, a fogyasztónak kell megfizetnie. Ennek elkerülésére kérjük, hogy:

- a vízmérőknékat (vízmérőhelyeket) hőszigetelés szempontjából ellenőrizték,
- a rosszul záródó, sérült, szabálytalan aknafedlapot cserélték ki, vagy gondoskodjanak megjavításukról,
- az üdülő vagy „zártkerti” ingatlanok és a vízzel ellátott építési (üres) telkek vízhálózatának víztelenítéséről se feledkezzenek meg,
- víztelenítéskor a vízmérő előtti, utca felőli csapot (szelepet) zárják el, így a vízmérőből is el tud távozni a víz.

A házi vízhálózatok téli víztelenítését szolgáltatási területünkön bejelentésre díjtalanul elvégezzük. Ilyen, vagy más ügyben a következő telefonszámokon kereshetik üzem-működéseinket:

Székesfehérvár (22) 315-490, Bicske (22) 350-536, Kőszár-hegy (22) 363-088, Mór (22) 407-303, Pusztaszabolcs (60) 394-796, Sárbogárd (25) 360-101.

Készséggel állunk rendelkezésükre.

FEJÉRVÍZ RT.

EGY JÓL FOLYÓ SZOLGÁLTATÁS!

A seregélyesi Mezőgazdasági Gépész Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet tájékoztatója

Intézetünkben az 1997/98-as tanévben az alábbi képzéseket indítjuk:

a.) A 3 és 2+2 éves szakmunkásképzés keretében mezőgazdasági gépszerelő és gépüzemeltető (összesen 3 osztály).

b.) A 4 éves szakközépiskolában mezőgazdasági gépjavító és karbantartó.

– Mindkét oktatási forma az eddigi, csak gépszerelő képzést jelentősen kibővíti elsősorban az üzemeltetés irányában, tehát nemcsak a műhelyi szerelés, de például a traktor vezetésc, munkagépek (pl. eke, vetőgép stb.) használata is tananyag.

– A szakmunkásképzésben és a szakközépiskolában egyaránt követelmény a betanított hegesztői vizsga és a jogosítvány szerzése mezőgazdasági erőgépre. A képzés során alapfokú növénytermesztési és állattenyésztési ismeretek is részei a tananyagnak. Tehát változatlanul a szerelésre építve egy általános mezőgazdasági végzettséget adunk.

– Szakmunkástanulóknak azokat a fiúkat várjuk, akik-től nem idegen a kétkezi munka és alapozó tárgyakból legalább közepes körűli eredményűek. A szakközépiskolai osztályba alapozó tárgyakból négyes körűli bizonyítványt kérünk, természetesen itt is van fizikai munka.

– Tanulóink döntő többsége tanműhelyes, gyakorlati képzőhely igazolása tehát nem feltétele a jelentkezésnek!

– Az iskolában már jelenleg is működik a szakmunkások szakközépiskolájának levelező tagozata, valamint a hároméves szakmunkásképzésre épülő kétéves nappali szakközépiskolai képzés. Ezekre nemcsak a nálunk végzetek jelentkezhetnek.

– A kollégiumi elhelyezés biztosított minden – arra rászoruló – fiatalnak az első évben. A későbbiekben a kollégiumi tagság feltétele lehet a tanulmányi eredmény is.

– A szakközépiskolások német nyelvet tanulnak.

– Érdeklődés esetén angol nyelv is tanulható fakultatív keretben.

– Az iskolában a Svájci-Magyar Vállalkozásfejlesztési Alapítvány támogatásával vállalkozó-vezető képzés is folyik.

– Az iskola megyei szinten is kiváló sportmunkát végez, tornacsarnokkal és számtalan szabadterei sportpályával rendelkezik.

– Nyílt napokat a következő időpontban tartjuk:

1996. december 10. 14-16 óráig

1997. január 7. 14-16 óráig.

Mg. Gépész Szakközépiskola és
Szakmunkásképző Intézet
8111 Seregélyes, Fő utca 278.
Tel./fax: (22) 447-010 és 447-040

A SPORTEGYESÜLET HÍREI

Labdarúgó-szakosztály

Az őszi bajnoki idényben felnőtt csapatunk az **ötödik** helyen végzett. A nyolc győzelem, két döntetlen és öt veszített mérkőzés után 36:23-as gólaránnyal, 26 pontot szerzett.

Ifjúsági csapatunk a **tizenharmadik** helyen fejezte be az őszi szezont. A négy győzelemre tizenegy vereség jutott. Gólaránya 28:44, pontjainak száma 12.

Bár az elért eredményekkel nem mindenki egyformán elégedett, meggyőződésünk, hogy a felnőtt csapat elért helyezése szép, az ifjúsági csapat játékosai pedig be fognak érni, hogy pár év múlva az első csapatot erősítsék. Minden játékos lehetőségeihez és képességeihez képest mindent megtett a csapatért.

Megköszönve mindenkinek a játékát, a tavaszi bajnokságban még több sikert és szerencsét kívánunk nekik.

Tenisz-szakosztály

Bár az eltervezett pályaavató az idei évben nem valósult meg, a három tenispálya gyakorlatilag elkészült. Néhány kisebb simítás után tavasszal megkezdődhet a rendszeres játék.

Köszönetet mondunk mindenkinek aki munkájával és anyagi támogatásával lehetővé tette, hogy megvalósuljon ez a létesítmény.

A szakosztály-vezetőség megalakult. Céljának tűzte ki, hogy mindenkinek aki szereti a teniszt lehetősége nyíljon a játékra. A tervek között szerepel versenyek szervezése, továbbá a fiatalok oktatása.

A részletekről a következő újságban tájékoztatunk minden érdeklődőt.

Lövész-szakosztály

Bár a működéshez minden egyéb feltétel megvan, a lőtér hitelesítését nem tudtuk megszervezni.

Így csak vendégként tudunk lövészversenyeken résztvenni. A terület tulajdonjogának rendeződésével várhatóan lehetőség nyílik a lőtér átalakítására, így jövőre beindulhat a lövészet.

Végezetül, szeretnénk köszönetet mondani mindenkinek, aki munkájával és támogatásával lehetővé tette a sportegyesület működését.

Minden játékosnak, szurkolónak és sportbarátnak – szóval mindenkinek – békés, boldog karácsonyi ünnepeket, sikerekben és eredményekben gazdag boldog újévet kívánunk, és szeretettel várjuk a SZILVESZTERI BÁLRA.

A tordasi sportegyesület nevében

Cifka János
se. elnök

HIRDETÉSEK

Ráckeresztúron 2 szobás családi ház nagy kerttel eladó. Érd.: Ráckeresztúr, Eötvös u. 4. sz. alatt, vagy a tordasi Takarékbán. Tel.: (22) 467-506.

Martonvásáron Fehérvári út 95. sz. alatt 2 szobás komfortos családi ház eladó. Érd.: tordasi Takarékbán (22) 467-506

Külföldi kereskedelmi üzletvezetői, valamint eladói tanfolyamot szervezünk, kedvezményes fizetési feltételekkel.

Jelentkezési feltételek:

eladói tanfolyam esetén: 8 általános végzettség

üzletvezetői tanfolyam esetén: bármilyen szakmunkás bizonyítvány, vagy érettségi.

Munkanélküliek esetén a tandíjat téríti a Munkaügyi Központ. Vállalkozók esetében sikeres vizsga esetén lehetőség van a tandíj felének visszatérítésére.

Tanfolyam időtartama: 6 hónap

Tervezett kezdési időpont: 1997. január közepe.

Jelentkezni lehet:

Vállalkozók Egyesülete Martonvásár, Budai út 12. Tel.: (22) 460-259

Fazekas üzletház I.V. Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. felvételt hirdet az alábbi munkakörökbe.

1997. január 1-jei felvétellel 2 fő csemegepultos, valamint

1997. február 1-jével 1 fő marketingvezetői beosztásba.

Jelentkezni lehet: Fazekas Imre ügyvezetőnél személyesen.

Martonvásár, Budai út 12.

Jó állapotban lévő Commodore 64 számítógép magnetofonnal, joystickkal (magyar nyelvű kézikönyvvel) eladó! Ajándék program! Érd.: Derecskei János Tordas, Arany J. u. 9. Tel.: (22) 467-514

Vállalkozók irodája!

Martonvásár, Budai u. 12. sz. alatti üzletházban

(Községházával szemben). Tel.: (22) 460-259

Tevékenységek a következők:

- Számítógépes üzleti könyvelések végzése,
- Adóbevallások, vállalkozók és magánszemélyek részére,
- SZTK ügyek intézése,
- Adótanácsadás,
- Társas vállalkozások indulásához szükséges okiratok elkészítése,
- Jogi tanácsadás,
- Jogi képviselő,
- Vállalkozói bírói peres ügyek intézése,
- VAM ügyintézés,
- Hitel ügyintézés.

Nyitvatartás: hétfőtől - péntekig 9-16-ig

Az iroda dolgozóit a titoktartás kötelezi!

Még nem döntött mit vegyen karácsonyra?

Különleges ajándékok egyedi díszcsomagolásban. Lepje meg szeretteit a kiváló minőségű svéd kozmetikumokkal!

A termékek kipróbálhatóak és megrendelhetőek:

Berecskei Anita Tordas, Arany J. u. 9. Tel.: (22) 467-614

Karácsonyra fényő december 11-től kapható. Garانتáltan friss vágás, diszkont ár. Gyökerez ezüstfényő folyamatosan vásárolható.

Bedi Ferenc Tordas, Sport u. 2.

Új! BIOPATIKA! Tordas Somogyi B. u. 16.

Kapható: gyógynövénytermékek, gyógynövények, egyéb egészségügyi és babaápolási termékek, AVON kozmetikumok.

Nyitvatartás: hétfőtől-péntekig de.: 9-11, du.: 13-17 óráig szombaton 9-11 óráig

Értesítjük vásárlóinkat, hogy Tordason a Gazdaboltban (Szabadság út 7.) már megvásárolhatják tavaszi lemosó permetszereiket és vetőmagjaikat. Vetőburgonyára (minigumó) előrendelést felveszünk. Ugyanitt bábolnai előállítású takarmányokat is árusítunk. Kérjük, akiknek szakmai segítségére van szüksége az esti órákban keressen bennünket! Nyitva: hétfő, kedd, csütörtök, péntek: 9-12 és 14-18 óráig, szombaton 7-13 óráig.

Milichovszky Sándor

Tordasi Kishíró — Független kéthavilap

Kiadja: Tordas Község Önkormányzata

Szerkeszti: a szerkesztő bizottság

Tagjai: Márki Ferenc, Dr. Hamza Lászlóné

Számítógépes kiadványszerkesztés

MÁTRIX Kft. Székesfehérvár, Zichy liget 10.

Tel.: (22) 329-888

Megjelenik kéthavonta, 600 pld.-ban.

Készült: Duna-Print Kft.,

Dunaújváros, Gutenberg köz 2. F. v.: Farkas István